

משום מראית העין. דקתני "ושניטלו שיניו פסול משום מראית העין", ועל כרחך שאר הפסולין אינם משום מראית העין, ומאי איצטריך רבי יוחנן לאשמעינן?

ומתריצין: אלא רבי יוחנן קאתי לאפוקי מהא דתניא. דתניא: הקרחנין, והננסין, והזבלגנין כשרים, ולא אמרו פסול אלא משום מראית העין. וקמשמע לן רבי יוחנן דאין הלכה כאותה ברייתא אלא כמתניתין, דפסולין משום שאינו שוה בזרעו של אהרן.

והוינן בה: מאן האי תנא?

ומשנינן: רבי יהודה היא!

דתניא: רבי יהודה אומר: כתיב: "וערכו בני אהרן הכהנים". ודרשינן בתורת כהנים: לרבות הקרחנין [שכשרים מדאורייתא].

מתניתין:

נאמר בתורה במומי הכהנים: "או גבן". והמשנה מבארת מהו מום זה.

אין לו גבינין, כהן שאין לו גבות עינים. או אין לו אלא גבין אחד. זהו "גבן" האמור בתורה!

רבי דוסא אומר: גבן הוא כל שגביניו שוכבים, ששערות גביניו גדולות ושוככות על עיניו.

רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר: גבן הוא מי שיש לו שני גבין [לא בעין אלא בגב ממש] ושתי שדראות⁽⁹⁾.

גמרא:

והוינן בה: וכי "גבן" — דאין לו גבינין משמע?

ורמינחז: "גבן" — אין לי אלא שיש לו גבינין הרבה, ששתי גבות עיניו מחוברות ואין רווח בין זו לזו.

אבל אם אין לו גבינין כלל, או אין לו אלא גבין אחד, מנין דפסול?

תלמוד לומר: "או גבן", ומ"או" מרבינן למי שאין לו אלא גבין אחד או שאין לו כלל.

וקשיא, דתנא דמתניתין משמע דלא מרביה ליה מ"או" אלא דמשמעות "גבן" היא שאין לו גבינין?

ומתריצין: אמר רבא הכי נמי קתני במתניתין: זהו מדרש "או גבן" האמור בתורה!

שנינו במשנה: רבי דוסא אומר: שגבינין שוכבין. רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר: שיש לו שני גבין ושתי שדראות.

והוינן בה: למימרא דמי שיש לו שני גבין ושתי שדראות יתכן דחיי, שהוא מסוגל לחיות.

והא איתמר: המפלת בריה שיש לה שני גבין ושתי שדראות. ואמר רב עלה: באשה, אינו וולד ואינה טמאה טומאת לידה. בבחמה, אסור באכילה, כנבילה דלא מהניא ליה

לכולי עלמא כל אלו מומין הם ופוסלים.

9. כתב הרמב"ם בפירושו המשנה שלא נחלקו התנאים אלא בפירוש "גבן" האמור בתורה אבל